päeval on sellest venemoelisest „nižegorodskaja jarmarka'st *en miniature*" säilinud üksnes kohaliste pudukauplejate väiksearvuline laadapoestik Söögituru ääres.

Uuliliiklemine väheneb ühes rahvastiku arvu detsembri/jaanuari õppetöövahemikuga (vt. 10. joon.) ja elustub jällegi jaanuari lõpul. Teiselt poolt muutub jääkatte tekkides sildade liiklemiskoormatus vähemaks, sest mitmel pool liigeldakse nii ülal- kui allpool sildu otse üle jõe. Ka võõrliiklemine kasutab jäästunud Emajõge ja talviti kulgevad tagamaalt tulnukad ning läinukad sageli jõgepidi. — Linnasüdamest väljaspool toimetatakse jõel jäävõtmist, mille suuri murde ümbritsevad põiklatt-tarad ning hoiatavad ettevaatamatuid. — Talvesportijaid on rohkesti. Üliõpilased avavad Botaanika-aia tiigil uisutee, spordiseltsid Liivaku spordihäilus, ja Tähtvere pargi kohal ürgoru veerul toimib kelgumägi. Sellal kui vaimlist õhkkonda märgivad kontserdid, lavastused, loengud, teaduslikkude seltside koosolekud, kongressid, klaveri-, baleti- ja plastikaõhtud, koondub sportlik miljöö vähe küll siselähestikesse — raskespordi-treeningule, võistlusile ja võimlaisse, enamasti aga välja loodusse, kus aset leiavad jääpalli, iluuisutamis- ja suusavõistlused, kelgutamine ja lumesõda. Vallikraav ja ürgorg oma kallakuiga on need peamised alad, mis koondavad õhetavapalgelist noorsugu. Suusatajaid on eriti rohkesti kalmistute ja valge veski kohal, kus nad oruveerusid elustavad oma allasõitmise ja -kukkumise, pervele tõusmise ja saalimisega. Kaugemaid suusaretki sooritatakse siiski vähe, sest suusasporti harrastatakse meil veel pealiskaudselt.

Tali mõjub linnalisse saalimisse ja liiklemisse veel teisiti. On ta eriti külm ja lund palju, siis saabuvad rongid hilistunult ja liiklemine on külma tõttu raskendatud. Haigustuste arv ning koolist puudumine on suurem ja vahest juhtub suure pakasega, et kooli ei mindagi.

Mitte üksi liiklad, vaid ka linn on talvel lumerüüs sootuks teiseilmeline. Sumedail ja kihtpilviseil talvepäevil valitseb linnasüdame uulistikul pimedavõitu hämarik, sest valgustuselt ebasoodsad, kitsad ruumikud lasevad niikuinii vähest valgust kitsiit haudmik-uulesse pääseda ja sunnivad kortereis, asutisis ja äriruumes rohkesti tuld tarvitama. Sellal kui uuliseinami ja uulitee kohaseimaks suhteks on tunnustatud h : la = 1 : 5 (vt. ptk : sarastiku peailmendajate rühmitus) s t. $\alpha \cong 11^0 3$, näeme linnasüdames püstsulgust küündivat 35^0—45^0-ni ja isegi üle 45^0 (s. t. h : la = 1 : 1 ja = 5 : 3). Põhjast lõunasse või põhjakirdest lõunaedelasse *resp.* põhjaloodest lõunakakku kulgevail uulel on üks seinam seega isegi selgeil päevil alati varjus ja vari ulatub teepinnakule ning teiselegi seinamile, niipea kui päikese horisondikõrgus muutub vähemaks kui α. Sellevastu on linnakehise ja -äärise vallas- ja nõva-uulid palju valgemad.

Edasi mõjustab lumikate linnapilti peaasjalikult just seeläbi, et ta hoonete katuse enda värvid maastikupildist elimineerib. Linnasüdame punava katuskontserdi, puissõõri viherdava võrastiku ja linnakehise mustava katustiku on katnud valev lumivaip. Täiesti kihtpilves sumeda ilmaga ihmjas ja sünkjas, särab ja sillerdab lumi pilvitul ja päikesepaistesel talvepäeval uuliteelt, katuselt, aiusthoovest ning puilt vastu ja kõrgemalt — kui vaadelda näit. Meteoroloogia-observatooriumist või tähetornist — paneb ta paakläikeline vastukiiskamine linna ruumikute pindadelt ja ümbruskonna lagendikelt tahtmatult silmi pilutama. Ja ta on võrratu, kui helenduva edelataeva punetavad pilvesagarad värvivad sinaka lumelagendiku violettroosaks. — Lumerohkus on linnasüdames vähim. Et linnasüdamest ja linnast üldse soojem õhk üles tõuseb, siis sulatab ta talvel sadavad

Tartu, lk. 342